

Sygn. akt III AUa 1361/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Ansion SSA Maria Małek - Bujak
Protokolant	Sebastian Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 r. w Katowicach

sprawy z odwołania S. B. (S. B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji ubezpieczonego S. B.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach

z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt X U 3469/12

oddala apelację.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 1361/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 marca 2013 roku Sąd Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie S. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 9 października 2012 roku, odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku, albowiem stwierdził, że ubezpieczony nie

wykazał 15-letniego stażu w warunkach szczególnych, co jest warunkiem koniecznym do nabycia prawa do świadczenia w trybie art. 184 ust.1 z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Od decyzji odwołał się ubezpieczony wnosząc o jej zmianę i wywodząc, że przedstawił świadectwa pracy, z których wynika, że pracował jako operator ładowarki, a więc na stanowisku pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu (...)roku, a do dnia 1 stycznia 1999 roku skarżący wykazał ponad 25-letni okres ubezpieczenia.

Obecnie nie pracuje, prowadzi działalność gospodarczą i nie jest członkiem OFE.

Z kolei organ rentowy w oparciu o przedstawione świadectwa pracy i świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych uznał za bezsporne, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. przepracował w warunkach szczególnych 4 lata, 8 miesięcy i 4 dni.

Kwestią sporną było natomiast, czy ubezpieczony podczas zatrudnienia do 31 grudnia 1998 roku pracował w warunkach szczególnych przez 15 lat.

W oparciu o wyjaśnienia ubezpieczonego Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony był zatrudniony od 1971r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym w K. jako pomocnik przy obsłudze spychacza i koparki i zdobywał uprawnienia operatora, od kwietnia 1972r. do kwietnia 1974r. odbywał służbę wojskową, a od 1 maja 1974r. po uzyskaniu uprawnień operatora maszyn budowlanych zaczął pracować jako operator ładowarki i pracę tę wykonywał do stycznia 1979r. Od stycznia 1979r. podjął pracę w przedsiębiorstwie (...) także jako operator sprzętu budowlanego. W tym charakterze pracował do 19 maja 1988r., a następnie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług wykonywanych ciężkim sprzętem budowlanym.

Z poczynionych ustaleń wynika, że ubezpieczony jako operator sprzętu budowlanego, a zatem na stanowisku wymienionym w rozporządzeniu RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze pracował od 1 maja 1974r. do 19 maja 1988r., a zatem 14 lat i 19 dni.

Odwołując się do art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS oraz rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Sąd I instancji wskazał, że do okresów pracy w warunkach szczególnych zalicza się wyłącznie okresy zatrudnienia w charakterze pracownika, a nie wlicza się do tego okresu, okresów prowadzenia działalności gospodarczej, nawet, jeśli w ramach tej działalności wykonywane były czynności, jakie wykonywane są na stanowiskach uznanych za stanowiska pracy w warunkach szczególnych.

Skoro zatem ubezpieczony posiada staż pracy w warunkach szczególnych jedynie 14 lat, nie spełnił on wszystkich warunków przewidzianych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku, wobec czego jego odwołanie uznać należy za niezasadne.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości apelujący zarzucił temu wyrokowi:

- naruszenie art. 184 ust.1 z dnia 17 grudnia 1988r. o emeryturach i rentach z FUS w zw.

z § 4 rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy ubezpieczony przepracował w warunkach szczególnych określony przepisami okres;

- naruszenie przepisu § 4 rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez nieuwzględnienie do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych okresu od 16 kwietnia 1971r. do 25 kwietnia 1972r. kiedy ubezpieczony pracował przy obsłudze spycharki;

- naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie przyczyny, dla której Sąd nie uwzględnił stażu pracy ubezpieczonego z okresu od dnia 16 kwietnia 1971r. do 25 kwietnia 1972r., kiedy ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) S.A. na stanowisku operatora spycharki, ustalając staż pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonego;

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez przyjęcie, że ubezpieczony pracował jako operator sprzętu budowlanego w okresie od 1971r. do kwietnia 1972r., od maja 1974r. do stycznia 1979r. oraz od stycznia 1979r. do 19 maja 1988r. przy jednoczesnym ustaleniu, że staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 14 lat i 19 dni.

W oparciu o podniesione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny uzupełniając postępowanie dowodowe dopuścił dowód z zeznań świadka - S. H., na okoliczność dowodową sformułowaną przez ubezpieczonego, a to, jaką pracę wykonywał ubezpieczony w okresie od 16 kwietnia 1971 roku do kwietnia 1972 roku podkreślając, że w świadectwie pracy z 2003 roku wpisano, że od 16 kwietnia 1971 roku do stycznia 1979 roku ubezpieczony był zatrudniony jako operator spycharki.

W toku postępowania świadek zeznał, że podjął pracę w 1970 roku na stanowisku pomocnik operatora maszyn budowlanych koparki i dźwigów, pracował z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...)w K., w Zakładzie w C. B.

W trakcie pracy świadek i ubezpieczony jeździli na różne budowy, pracowali równolegle z operatorem, w tych samych godzinach pracy, na jednym sprzęcie.

Zeznał, że jeśli operator widział, iż pomocnik potrafi obsługiwać sprzęt to pozwalał mu na to. Pomocnikowi nie przydzielono sprzętu na stan.

Świadek dostał uprawnienia do prowadzenia sprzętu ciężkiego po tygodniu pracy od kierownictwa zakładu i pracował na stanowisku pomocnika ponad rok, do chwili powołania do wojska. Dopiero po odbyciu zasadniczej służby wojskowej odbył kurs operatora sprzętu ciężkiego.

Operator czuwał nad pracą pomocnika i wyręczał w trudniejszych manewrach i trudniejszym terenie.

Praca trwała 8 godzin. Trwało to może miesiąc a potem operator tylko się przyglądał. Kurs na uprawnienia operatora był robiony po odbyciu stażu pomocnika w okresie roku.

Świadek zeznał również, że ubezpieczony zaczynał pracę jako pomocnik operatora koparki na większej koparce. Wyjeżdżał z operatorem na inną budowę niż świadek, więc nie pracował razem z ubezpieczonym.

Ubezpieczony mówił wtedy świadkowi, że jego praca też toczy się pod nadzorem operatora.

Świadek wyjaśnił, że przeszedł na emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych, ale miał około 22 lat stażu pracy operatora i nie musiał doliczać okresu pomocnika operatora.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Bezsporny w sprawie był staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat i 19 dni, nabyty przez ubezpieczonego w okresie od maja 1974r. do stycznia 1979r. oraz od stycznia 1979r. do 19 maja 1988r w charakterze operatora maszyn budowlanych.

Sporny był natomiast okres pracy od 1971r. do kwietnia 1972r., kiedy to ubezpieczony pracował w charakterze pomocnika operatora spycharki, albowiem okresu tego nie uwzględnił ani organ rentowy, ani Sąd I instancji uznając, zgodnie z treścią świadectwa pracy z dnia 7 marca 2012 roku, że ubezpieczony pracował jako operator spycharki w okresie od 7 maja 1974 roku do 9 stycznia 1979 roku.

Mając na uwadze zeznania świadka Sąd Apelacyjny uznał, że ich treść nie potwierdza, aby ubezpieczony w spornym okresie pracował w charakterze operatora spycharki, albowiem nie był on w tym okresie pracownikiem samodzielnym, pracował pod kierunkiem operatora przeskalaając się do wykonywania pracy, a w trudniejszych manewrach i trudniejszym terenie był zastępowany przez operatora, pod którego kierunkiem pracował. Nie miał przydzielonego na stałe sprzętu, a na budowy w tym okresie jeździł z operatorem, a zatem nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora, jak tego wymaga przepis § 2 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 43/8/83).

Pracodawca wydając świadectwo pracy w oparciu o dokumenty precyzyjnie określił datę początkową zatrudnienia i datę początkową pracy w warunkach szczególnych (świadectwo z dnia 7.03.2012r.).

Zeznania świadka nie wyjaśniły, czy ubezpieczony na odrębnej niż świadek budowie pracował samodzielnie, a poza zeznaniami świadka ubezpieczony nie przedstawił żadnych innych dowodów mogących potwierdzić, że wykonywał on pracę operatora spycharki.

Sąd Apelacyjny zważył, że ubezpieczony od kwietnia 1971 roku był pomocnikiem operatorów zarówno koparki jak i spychacza, i jako pomocnik nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak to określił ubezpieczony na rozprawie w dniu 14.03.2013 roku: „... pracował w charakterze pomocnika i zdobywał uprawnienia, wobec czego nie wystawiono mu za ten okres świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych, bo pracy takiej nie wykonywał stale”.

Uprawnienia operatora sprzętu budowlanego uzyskał w roku 1974.

Pełnomocnik ubezpieczonego powołał się na załączone do akt osobowych świadectwo pracy ubezpieczonego z dnia 14.10.2003 roku, w którym jego stanowisko od 16.04.1971 roku do 9.01.1979 roku określano jako „operator spycharki”. Sąd zauważa jednak, że na odwrocie tego dokumentu pracodawca w pkt 8 wpisał „nie” jako odpowiedź na pytanie, czy pracownik S. B. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wpis w pkt 8 świadectwa pracy na pewno nie jest zgodny z prawdą, gdyż nie ulega wątpliwości, że w 1974 roku, po odbyciu służby wojskowej i uzyskaniu uprawnień, ubezpieczony pracę w warunkach szczególnych wykonywał do stycznia 1979 roku u tego samego pracodawcy.

Nie można zatem uznać za miarodajny wpis określającego jego stanowisko pracy „operator spycharki” w całym okresie zatrudnienia, gdyż występuje wewnętrzna sprzeczność pomiędzy poświadczeniami pracodawcy. Dla wyjaśnienia niniejszej sprawy świadectwo to nie posiada istotnego znaczenia.

Dlatego też - mając na względzie uzupełniające postępowanie dowodowe zgodnie z żądaniem skarżącego - uznać należało, że nie wykazał on, że w spornym okresie pracował jako operator spycharki.

Stąd też Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu, jako bezzasadnej.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JM